

διάγοντες βίον, ὡς ἐν Καζάν, δὲν εἶναι πολὺ ἀμειγρῆς ὑπὸ ἀνθρωπολογικῆν ἔσφιν καὶ δὲν παριστῶσι καθ' ὁλοκληρίαν τοὺς διακριτικοὺς χαρακτῆρας τοῦ μογγολοειδοῦς τύπου ἀληθῶν Τούρκων τῶν Ἀλταίων καὶ τῆς Σιβηρίας, οἷος ἀπαντᾷ εἰσέτι παρὰ τοῖς Γεοκοῦταις καὶ τοῖς Μαυροκιργηταῖς (Καρά-Κιργίς). ἄλλως, ἐπισθητικῶς ἀλλοιωθέντες ἐκ τῆς συναναμειξῆς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἑρανίων τῆς κεντρικῆς Ἀσίας πρὶν ἢ εἰς Εὐρώπην εἰσέλθωσιν, συνεπεῖχ τῶν μογγολικῶν σημαῖων, ἠναγκάσθησαν πρὸς τοὺτοις νὰ ὑποστῶσι τὴν ἐθνογενικὴν ἐπιρροὴν τῶν κατακτηθέντων λαῶν καὶ τῶν δούλων γυναικῶν τοῦ Καυκάσου, μεθ' ὧν συνῆπτον γάμους, ἰδίᾳ παρὰ ταῖς ἀνωτέρας τάξεις. Ὁ τύπος διετώθη ἁγνώτερος παρ' ἐκείνοις μᾶλλον, οἵτινες ἔμειναν πτωχοὶ καὶ νομάδες, ὡς οἱ Κεργίσι-οἱ - Καϊσάκ-οἱ, οἵτινες βόσκουσι τὰ ποίμνια αὐτῶν ἐν ταῖς πρὸς Β. τῆς Κασπίας στέπαις. Οἱ Βασκί-οἱ, γενόμενοι σχεδὸν μόνιμοι ἐν ταῖς μεσημβριναῖς κοιλάσι τῆς ὄρσειρᾶς τῶν Οὐραλίων, εἰσὶ πρᾶγματι Τούρκοι τὴν γλῶσσαν καίπερ ἰσχυρίζομένων τιῶν ὅτι δέον νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τοὺς Οὐγγρους ὡς πρὸς τὴν καταγωγὴν.

Τέλος ἱκανῶς σπουδαία φυλὴ τῶν καθαρῶν Μογγόλων ἐγκατέστη ἐν τῷ κατωτέρῳ τμήματι τοῦ Βόλγα, ἔστι δ' αὖτη ἡ τῶν Κάλμοϋκων ἢ Οἰλοσιτῶν μεταναστευσάντων τὸν ΙΖ' αἰῶνα ἐκ τοῦ σινικοῦ ἐδάφους καὶ ἐγκαταστάτων εἰρηνικῶς ἐν Ρωσίᾳ μετὰ παρέλευσιν ἀριθμοῦ τινος ἐτῶν, οἱ πλεῖστοι αὐτῶν ὑπέστρεψαν εἰς τὴν ἀρχικὴν αὐτῶν χώραν ὁποσδήποτε παρέμειναν ἐκεῖ, ὅπου αἰρωσικαὶ ἀρχαὶ αὐτοὺς ἐγκατέστησαν, ἀλλ' ἔμειναν ποιμένες, νομάδες καὶ βουδδισταί, φιλειρηνικώτατοι ἄλλως καί, ἐπειδὴ δὲν ἀνεμίχθησαν μετὰ τῶν περικυκλοῦντων λαῶν, παριστῶντες τὸν μογγολικὸν τύπον, ἐν πάσῃ αὐτοῦ τῇ ἀγνότητι. ἴτιοι μετὰ βραχέος ἀναστήματος, ἰσχυροῦ μυωνικοῦ συστήματος, τάσεως πρὸς πολυσαρκίαν, τραχιλοῦ βραχέος καὶ βεθυθισμένου ἐντὸς ἀδρῶν ὤμων, κρανίου ὀγκώδους καὶ λίαν βραχυκεφάλου, προσώπου πλατέος μετὰ προεχόντων μίλων τῶν παρειῶν, ὀφθαλμῶν μικρῶν, περιορισμένων καὶ μελαίνων, ρινὸς πεπλατυμένης, στόματος εὐρέος μετὰ ὠραίων ὀδόντων, κόμης μελαίνης καὶ τραχέας. πώγωνος ἀραιοῦ ἐν γένει παριστῶσι τὸν ἀληθῆ τύπον τῶν Ἀλταίων, τῆς ἀσιατικῆς ταύτης ὄρσειρᾶς, ἀφ' ἧς προῆλθον τσαῦται κατακτητικαί ὕδαί πρὸς τὰ τέσσαρα διευθυνθεῖσαι σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος. Φαίνεται ὅμως ὅτι ὁ προσωρισμὸς τῶν σπουδαίων τούτων ἱππευτῶν, τῶν ἀκατανικητῶν τούτων τατάρων κατακτητῶν ἔληξεν αἰ κατακτήσεις δὲν ἐπιτελοῦνται πλέον κατὰ τὴν παρ' αὐτοῖς ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν, ἀλλὰ μᾶλλον κατὰ τὴν τῶν Σλαυορρῶσων, οἵτινες, ὀλίγον κατ' ὀλίγον κατελθόντες ἐκ τῶν Καρπαθίων, ἐπεξετάθησαν εἰς μεγάλην ἀπόστασιν, οἵτινες ἀποστέλλουσι τὰ τέκνα αὐτῶν νὰ ἰδρῶσιν ἀποικίας οὐ μόνον ἐν τοῖς βαθέσι δάσεσι τοῦ βορρᾶ ἀλλὰ διευθύνουσιν αὐτὰ καὶ πέραν τῶν Οὐραλίων, εἰς αὐτὴν ἔτι τὴν καρδίαν τῶν χωρῶν, ἐξ ὧν ἐξήλθον τοσοῦτοι ἐπιδρομεῖς, καὶ οἵτινες ἐγκατέστησαν ἔνια τῶν τέκνων αὐτῶν τούτων καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς ἀκαταῖς τοῦ μεγάλου εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ.

Η ΔΕΥΤΕΡΑ ΜΗΤΗΡ.

ΔΙΗΓΗΜΑ.

(Συνέχεια ἴδου προηγούμενον ἀριθμῶν).

— Ὁ γάμος, ὃν εἶχον προετοιμασεὶ διὰ σέ, ἦτο ὁ καλλίτερος, ὃν ἠδύνατό τις νὰ φαντασθῆ. διέκοψεν ἡ κ. Βρίς. Πάντα τὰ ἀγαθὰ ἦσαν πλήρη ἐν αὐτῷ. Πλοῦτος, συγγένεια ὑψηλαί, ὠραιότης, πνεῦμα, ἀγαθότης ψυχῆς . . .

— Πάντα τὰ ἀγαθὰ ἦσαν πλήρη πρᾶγματι, μήτηρ μου, διέκοψεν ὁ κ. Βρίς, ἔλειπεν ὅμως μόνον ὁ ἔρωσ.

Ἡ κυρία Βρίς δι' ἀποτόμου κινήσεως, προέτεινε τὸ πρόσωπον αὐτῆς πρὸς τὸν υἱὸν μετ' ἐκπρόσεως ἀμφιβολίας.

— Ναί, ἔλιπεν ὁ ἔρωσ, ἐπανέλαβεν ὁ Ριχάρδος διὰ τῆς αὐτῆς σοβαρᾶς καὶ μελαγχολικῆς φωνῆς. Ἡ Μαγδαληνὴ ἐκέκτητο πάσας τὰς ἀρετάς, εἶχεν ὅλα τὰ χαρίσματα . . . καὶ ὅμως οὐδέποτε ἠδυνήθη νὰ τὴν ἀγαπήσω. Δὲν πταίω ἐγὼ διὰ τοῦτο.

— Ἐκείνη ὅμως σέ ἠγάπα, εἶπεν ἡ κ. Βρίς ἀνὰ μέσον δύο ὀλοφουρῶν καὶ εἶτα ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον διὰ τῶν δύο χειρῶν ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τῆς νύμφης αὐτῆς, ἣν τοσοῦτον εἶχεν ἀγαπήσει.

— Μὲ ἠγάπα, εἶπεν ὁ Ριχάρδος, καὶ διὰ τοῦτο ποτέ, — ἀκούετε μήτηρ μου; ποτέ — ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐζητήσατε τὴν χεῖρα αὐτῆς δι' ἐμέ, μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν τῇ ἔκλεισα τοὺς ὀφθαλμούς, οὐδέποτε ἡ καλὴ ἐκείνη γυνὴ ὑπωπτεύθη ὅτι δὲν τὴν ἠγάπων, ὡς καὶ ὅσον ἐκείνη ἐμέ.

Ἡ κυρία Βρίς προσήλωσεν ἐπὶ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς βλέμμα πλήρες ἐρωτήσεων ἀφῶνων.

— Ἀπέθανεν εὐτυχῆς, ἐξηκολούθησεν ὁ Ριχάρδος, καὶ ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν τῶν γηθυσίων ἰδεῶν τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ γάμου ἡμῶν. Καὶ ὅμως, μήτηρ μου, συνεζήσαμεν δέκα ὅλα ἔτη! Κατὰ τὰ δέκα ταῦτα ἔτη—θὰ μὲ πιστεύσητε βεβαίως χωρὶς νὰ σᾶς διαβεβαιώσω μεθ' ὄρκου—οὐδεμίαν διέπραξα ἐκκεντροκότητα. Πολλάκις ἐν ταῖς συναναστροφαῖς καὶ ἀλλαγῷ συνήνησα γυναικας ὀλιγωτέρας ἐχούσας τῆς Μαγδαληνῆς ἀρετάς, αἱ ὁποῖαι ὅμως, ὡς πρὸς ἐμέ, εἶχον θέλητρα τῶν ὁποίων ἔστειροτο ἡ Μαγδαληνὴ . . . Καὶ ὅμως, οὐδέποτε, οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν κἄν ἐσκέφθην αὐτὰς ἢ ἐπεθύμησα τὴν μετ' αὐτῶν συναναστροφὴν . . . Ἦσθαι νόμην ὅτι οὐδέποτε θ' ἀγαπήσω τὴν συζυγόν μου, ἀλλ' ὅμως εἶχον ὠραιοθῆ νὰ μὴ ἀγαπήσω ποτέ ἄλλην . . .

— Καὶ διατί δὲν τὴν ἠγάπας; ἠρώτησεν ἡ κυρία Βρίς ὀργίλως.

— Μήπως ἠξέυρει ποτέ κανεὶς διατί ἀγαπᾷ καὶ διατί δὲν ἀγαπᾷ; Οὔτε ἐκείνη ἔπταιεν, οὔτε ἐγὼ. Ἴσως διότι τὴν ἐγνώρισα μικρὴν, διότι ἤμεθα συγγενεῖς, καίτοι ἡ συγγενεὶά μας δὲν ἦτο στενὴ. Ἴσως ἐπίσης, — καὶ ἔστι ἐπὶ μίαν στιγμὴν, εἶτα ὅμως ἐξηκολούθησε ταπεινῶν τὴν φωνήν, — διότι ὁ πρὸς ἐμέ ἔρωσ αὐτῆς ἦτο λίαν σιωπηλός, δὲν ἐξωτερικεύετο μετὰ ζωηρότητος.

— Αὐτὸ ἀκριβῶς ἀπεδείκνυεν ὅτι ἦτο ἀξιοπρεπῆς, προσέθηκεν ἡ κυρία Βρίς.

— Βεβαίως . . . Ἐγὼ εἶμαι ὁ μόνος ἔνοχος διότι δὲν ἠδυνήθη νὰ συμμερισθῶ τὴν εὐγενῆ αὐτῆν τρυφερότητα, ἐν τούτοις ἡ ἀνάνησις τῆς Μαγδαληνῆς θὰ μοὶ εἶναι πάντοτε εὐχρηστος.

Ἐσίγησεν, ἐφαίνετο δὲ ἐκ τῆς φυσιογνωμίας του ὅτι ἐγενεῖτο ἐν αὐτῷ ἀνάνησις παρελθουσῶν ἡμερῶν, πικρῶν ἐνίοτε, ἀλλ' ὧν τὴν πικρίαν μόνος ἐγνώρισεν.

— Ἐπὶ τέλους, μήτηρ μου, ἐξηκολούθησεν, ἠξέυρετε πόσον εἰλικρινῶς τὴν ἔκλαυσα ὅταν ἀπέθανεν. Ὑπῆρξε σύντροφος τοῦ βίου μου καὶ μοὶ ἔδωκε δύο τέκνα.

— Δὲν ἀκοῦν αὐτὰ διὰ νὰ εἶσαι εὐτυχῆς; ὑπέλαβεν ἡ κ. Βρίς ἀποτόμως πως.

Ὁ υἱὸς ἠτένισε πρὸς αὐτὴν κατὰ πρόσωπον.

— Εἶχον ὀραιοθῆ νὰ μὴ ἀγαπήσω ἄλλην γυναῖκα, ὁ θάνατος ὅμως μὲ ἀπῆλλαξε τοῦ ὄρκου ἐκείνου. Εἶμαι τριάκοντα ἐξ ἐτῶν μήτηρ μου καὶ αἰσθάνομαι ὅτι εἶμαι ὑγιῆς καὶ θὰ ζήσω, ὡς ἐλπίζω, ἐπὶ μακρὸν καὶ καλῶς. Ἦδη ἀγαπᾷ διὰ πρώτην φορὰν ἐν τῷ βίῳ μου, ἀγαπᾷ καὶ θέλω νὰ γείνω εὐτυχῆς!

Ὁμιλῶν οὕτως ἠλλαξε φυσιογνωμίαν. Νεανικὴ δροσερότης ἐφαίνετο ἐπικαθημένη ἐπὶ τῶν κροτάφων καὶ τῶν ὠραίων ξανθῶν πλοκάμων τῆς κόμης αὐτοῦ. Μεθ' ὅλην τὴν δυσἀρέσκειαν αὐτῆς, ἡ μήτηρ, ὡς ἀληθῆς μήτηρ, δὲν ἠδυνήθη νὰ μὴ θαυμάσῃ τὴν ὠραιότητα καὶ τὴν εὐγλωττίαν τοῦ υἱοῦ αὐτῆς. Ἀμέσως ὅμως εἰσήλθεν αὐτῆς εἰς τὴν σειράν τῶν ἰδεῶν, αἵτινες προαπησχόλου αὐτὴν.

— Λοιπὸν θέλεις νὰ δώσης μητρικὴν εἰς τὰ τέκνα σου.

— Ὅχι μητρικῶν, ἀλλὰ δευτέραν μητέρα, ἀπήντησεν ὁ Ριχάρδος. τὸ ἐν διαφέρει τοῦ ἄλλου.

— Ἡ διαφορά τῶν λέξεων δὲν σημαίνει τίποτε, εἶπε ζωηρῶς ἡ κ. Βρίς. Θέλεις νὰ τὰ δώσης μητρικῶν. Δὲν ἐνοεῖς λοιπὸν ποῖα εἶναι τὰ πρὸς αὐτὰ καθήκοντά σου;

— Ἡ γυνὴ τὴν ὁποῖαν θέλω νὰ νυμφευθῶ μὲ ἀγαπᾶ ἀρκούντως ὥστε νὰ ἀγαπήσῃ καὶ τὰ τέκνα μου, εἶπεν ὁ Βρίς ὑπερηφάνως.

— Νομίζεις!

Ἡ κ. Βρίς ἠγέρθη καὶ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς περιεπάτησε μετὰ ζωηρότητος καὶ σκεπτομένη ἐν τῇ αἰθούσῃ, εἶτα δὲ ἤνοιξεν αἴφνης τὴν πρὸς τὸ περιστάλιον θύραν καὶ εἶπεν.

— Ἴδὲ τὸν υἱόν σου, θὰ δεχθῇ ποτέ ἡ καρδία σου νὰ τὸν βλέπῃς δυστυχῆ;

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὁ Ἐδμόνδος ἐκράτει τὴν ἄκραν σχοινίου καὶ ἔσυρε τὸν Ζαφρὲ προσδεδεμένον εἰς τὴν ἑτέραν ἄκραν ἐν εἶδει ἵππου. Ἐκρότει διὰ τοῦ μικροῦ αὐτοῦ μαστιγίου καὶ μετὰ δεξιότητος ὅλως δυσαναλόγου πρὸς τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ. Καὶ ὁ πιστὸς ὑπηρέτης δὲν ἔλειπε νὰ ποιῆται ἄλλατα, ὡς ἵππος, ὡσάκις ἠκούετο ὁ κρότος τοῦ μαστιγίου, τοῦτο δὲ προὔξενε ἀπλετον τῷ παιδί γέλωτα· ὁ Βρίς δὲν ἠδυνήθη νὰ μὴ γελάσῃ.

— Ἐὰν θέλετε νὰ πιστεύσω ὅτι ὁ υἱός μου εἶναι δυστυχῆς, εἶπεν ὁ Ριχάρδος, σᾶς παρακαλῶ νὰ κλείσετε πάλιν τὴν θύραν διὰ μὴ τὸν βλέπω.

Ἡ κ. Βρίς ἐστράφη ἀποτόμως πρὸς τοῦτον!

— Περίπιζέ με τώρα! εἶπε διὰ φωνῆς πνιγομένης ὑπὸ τῆ ὀργῆς καὶ τῶν δακρύων. Δὲν εἶναι πρᾶδοξον πράγματι ν' ἀγαπᾶ τὸν υἱόν σου πλεῖστον σου;

Καὶ ἀναλυθεῖσα εἰς δάκρυα κατέπεσεν ἐπὶ τινος ἑδρας.

Ὁ Ριχάρδος ἐκάθησε τότε παρ' αὐτήν, τόσον πλησίον ὥστε σχεδὸν ἐγονυπέτησε καὶ ἔλαβε τὰς δύο αὐτῆς χεῖρας, ὡς ἐθλιβεν ἐντὸς τῶν ἰδικῶν του.

— Φιλτάτη μου μητέρα, εἶπεν, εἶσαι ἢ μᾶλλον προσφιλέως μᾶμμη, ὡς ὑπῆρξας ἢ μᾶλλον προσφιλέως μήτηρ καὶ σὲ ἀγαπᾶ ἐξ ὅλης καρδίας ἀκόμη καὶ ὅταν φέρεσαι πρὸς ἐμὲ σκληρῶς καὶ ὀλίγον ἀδίκως.

Ἡθῆλυσεν ἐκείνη ν' ἀποσύρῃ τὰς χεῖράς της, ἀλλ' ἐκεῖνος ἐκράτει αὐτὰς σφιγκτᾶ.

— Ὀλίγον ἀδίκως, ἐπανέλαθεν. Δὲν ἐνοεῖτε ὅτι ὁ βίος μου εἶναι πολυχάσχος, αὐστηρὸς καὶ ἐνίοτε θλιβερός, ὅτι ἡ νομικὴ εἶναι ἐπιστήμη, ἣτις καθιστᾷ εὐκόλως τὸν ἄνθρωπον μισάνθρωπον, διότι καθ' ἐκάστην βλέπει τὸ κακὸν μέρος τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ὅτι ἡ πολιτικὴ εἶναι πάντοτε ἀνιστορῆ, ἐνίοτε μάλιστα πληκτικὴ καὶ ἐπομένως ἔχω ἀνάγκη νὰ ἔχω ἐν τῷ οἴκῳ μου ὠραῖον καὶ εὖοσμον ἄνθος, ὅπως σεῖς ἔχετε πάντοτε πλησίον σας ἐν δοχεῖῳ, ὅπως ἐπ' αὐτοῦ ἐπαναπαύω τὴν ὄρασιν καὶ τὴν καρδίαν μου; Θέλετε λοιπὸν, πράγματι, νὰ μὲ καταδικάσετε νὰ ἐπανέρχωμαι πάντοτε μόνος εἰς κατοικίαν πάντοτε ἔρημον! Νὰ μὴ βλέπω ἀλλ' ἢ ἀνδρικᾶ πάντοτε πρόσωπα περὶ τὴν τράπεζάν μου, νὰ ζῶ μόνος, ἀγαπητῆ μου μητέρα, καὶ ν' ἀποθάνω μόνος; . . .

— Ἐχεῖς τὰ παιδιὰ σου, ἐπανέλαβε μετὰ πεισμονῆς ἡ μᾶμμη.

— Συγγνώμην, εἶπεν ὁ Βρίς μειδιῶν, τὸ ἔχετε σεις καὶ ἡ κυρία Ρουβερὰι, ἐὰν θελήσετε νὰ μὲ τὰ δώσετε . . .

— Ἄ! αὐτὸ ὄχι! Μὴ τὸ ἔχῃς κατὰ νοῦν! Νὰ σοὶ δώσω ἓνα παιδί πέντε χρόνων καὶ ἐν κοριτσάκι εἴκοσι δύο μηνῶν. Τί θὰ τὰ κάμῃς;

— Βλέπετε λοιπὸν; εἶπεν ὁ Βρίς, κατὰφιλῶν ἀλληλοδιαδόχως τὰς χεῖρας τῆς μητρός αὐτοῦ. Τότε λοιπὸν ἀρήσατέ με νὰ νυμφευθῶ τὴν θελατικὴν ἐκείνην νέαν ἢ ὁποῖα συγκατατίθεται ν' ἀναλάβῃ τὸ βᾶρος ἐμοῦ καὶ τῶν δύο ὄρφανῶν!

— Νὰ ἀναλάβῃ βᾶρος; Ἀνέκραξεν ἡ κυρία Βρίς. Ἐπεθύ-

μον νὰ εἰξεύρω ποῖα γυνὴ θὰ ἦτο ἀρκούντως μωρὰ, ὥστε νὰ μὴ κρίνῃ ἑαυτὴν εὐτυχεστάτην ὑπανδρευομένη σέ!

— Νὰ ὑπανδρευθῇ ἐμὲ . . . ἀλλὰ καὶ τὰ δύο μου παιδιὰ, ἐπέμεινε λέγων ὁ Ριχάρδος.

— Βέβαια, καὶ τὰ δύο σου τέκνα, ἐνοεῖται! ἄλλως τε δὲν πρέπει νὰ τὰ καταστρέψωμεν αὐτὰ τὰ παιδιὰ; ἐξηκολούθησεν ἀνὰ μέσον τῶν ὁδόντων αὐτῆς. Ἐγὼ νομίζω ὅτι αὐτὰ τὰ δύο παιδιὰ δὲν θὰ τὴν στενοχωρήσουν ἐπὶ πολὺ!

— Τί εἶπατε; φιλιότη μου μητέρα;

— Τίποτε, κύριε υἱέ μου, τίποτε τὸ ὁποῖον νὰ σᾶς ἐνδιαφέρει ἀμέσως, ὡς πρὸς τὸ παρὸν τοῦλάχιστον. Καὶ πῶς ὀνομάζεται, σᾶς παρακαλῶ αὐτὴ ἢ θελατικὴ νέα, περὶ τῆς ὁποίας φρονεῖτε ὅτι σᾶς ἀγαπᾶ; Ἀνήκει τοῦλάχιστον εἰς τὸν ὑψηλὸν κόσμον;

— Περὶ τούτου δὲν πρέπει ν' ἀμφιβάλλετε κἄν μητέρ μου, εἶναι ἡ δεσποινὴς Ὀδύλη Μοντωβραῖ.

— Μοντωβραῖ δὲ λα Κρῶζ;

— Ἀκριβῶς.

— Ἄ!

Ἐν τῇ ἐκφωνήσῃ ταύτῃ ἡ κ. Βρίς περιέκλεισεν ὀλόκληρον κόσμον ἰδεῶν. Ἐκπλήξιν, ποιᾶν τινα δυσαρέσκεια, διότι ἤσθαινετο ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ παλαίσῃ πλεῖστον, μεμιγμένη ὅμως εἰς ἀναπόφευκτον αἰσθημα ὑπερηφανεῖας ὑπερ θὰ ἐγέννηα τοιαύτη ἔνωσις. Γάμος μετὰ τῆς δεσποινίδος ἐκείνης, τῆς θυγατρὸς τοῦ βουλευτοῦ ἐκ Κρῶζ, ἦν γάμος ὅλως πριγκιπικός, ἐξ ἐκείνων, οὓς μόνον μεταξὺ πριγκιπῶν ἀπαντᾷ τις. Διὰ τοῦ γάμου τούτου συνηνοῦτο μετὰ μιᾶς τῶν πλουσιωτέρων, εὐγενεστέρων καὶ μᾶλλον εὐπολητῶν οἰκογενειῶν τῆς Γαλλίας. Βεβαίως καὶ ἡ ὀικογένεια τῶν Βρίς κατεῖχε τὴν ἄνω βαθμίδα τῆς κοινωνικῆς κλίμακος ἐν τῇ τάξει τῶν ἀστῶν. Οἱ Μοντωβραῖ ὅμως ἴστατο ἄνω αὐτῶν, ἢ δὲ κυρίως Βρίς, δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ τὸ ἀναγνωρίσῃ. Ὁ Ριχάρδος ἴστατο σιγῶν, μαντεύων καὶ παρακολουθῶν τὰς σκέψεις τῆς μητρός αὐτοῦ.

— Ὅπωςδὴποτε, εἶπεν ἐπὶ τέλους παραιτουμένη τοὺς ματαίους αὐτῆς χαριεντισμούς, ὅσον ἀρίστη καὶ ἂν εἶναι ἡ συγγένεια αὐτῆ, τὸ κυρίως ζήτημα μένει τὸ αὐτό, ἦτοι θέλεις νὰ νυμφευθῆς ἐξ ἐγωῦσμοῦ, οὐδαμῶς σκεπτόμενος τί θ' ἀπογείνουν τὰ τέκνα σου.

— Τοῦναντίον μάλιστα, μεγάλως φροντίζω περὶ αὐτῶν, μητέρα μου, ἀκριβῶς δὲ διότι τ' ἀγαπᾶ πολὺ δὲν θέλω νὰ ζήσω πάντοτε μακρὰν αὐτῶν διατελῶν, ὅπερ θὰ συνέβαινε ἐὰν ἔμενον ἄγαμος.

Οἱ ζωηροὶ καὶ διαπεραστικοὶ ὀφθαλμοὶ τῆς μᾶμμης ἐξέβαλλον φλόγα· οὐδὲν μὲν εἶπεν, ἐσφιγξεν ὅμως τὰ χεῖλη, ὁ δὲ υἱός, ὡς τις ἐγνώριζεν αὐτὴν ἀριστα, ἐνόησεν ὅτι ἀπῆντα αὐτῷ κατὰ νοῦν.

— Νὰ δώσω ἐγὼ τὸν ἔγγονόν μου εἰς τὴν δεσποινίδα Μοντωβραῖ; αὐτὸ εἶναι τῶν ἀδυνάτων.

— Βεβαίως ἀργότερον ὁ Ἐδμόνδος θὰ γείνη ἀνάγκη νὰ εἰσαχθῇ εἰς κανὲν λύκειον, ἐπανέλαθεν ὁ Ριχάρδος μετ' ἐκτάκτου γλυκύτητος ἐν τῇ ὁμῶς ἡ κ. Βρίς διέγνω ἀπόφασιν ἀκράδαντον ὡς τὴν ἑαυτῆς. Τότε θὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχῃ ἐν Παρισίοις οἰκίαν τινα συγγενικὴν διὰ ν' ἀναπαύηται, διὰ νὰ ἀναζωογονῆται ἐν τῷ οἰκογενειακῷ βίῳ . . .

— Τότε, διέκοψε ξηρῶς ἡ κ. Βρίς, θὰ πηγαίνω νὰ κατοικῶ εἰς τοὺς Παρισίους τὸν χειμῶνα καὶ ἡκυρία Ρουβερὰι θάκἀμνη τὸ αὐτὸ διὰ τὴν κόρη σου τὴν Ἰθελίνην.

Ὁ Ριχάρδος ἔδραξε τὰ χεῖλη αὐτοῦ. Αἱ δύο μᾶμμαι εἶχον προδιαγράψαι σχεδὸν βίου τοιοῦτον ὥστε νὰ λάβωσιν ἀπ' αὐτοῦ τὰ τέκνα του! Ἐκάστη αὐτῶν ἔλαβεν ἐκεῖνο, ὅπερ αἱ περιστάσεις παρέδωκαν αὐτῇ, εἰς αὐτὸν δὲ, τὸν ἐν χρεῖξ διατελούντα, τὸν πατέρα, οὐ μόνον ἠρνοῦντο τὴν παρουσίαν αὐτῶν, ἀλλ' ἠρνοῦντο ἔτι καὶ τὸ δικαίωμα νὰ νυμφευθῇ αὐτῆς! Οἷος ἀνοικτίμων ἐγωῦσμός! Ἐφριξεν ὀλόκληρος ἐξ ἀγανακτῆσεως, ἦν ἠδυνήθη νὰ συγκαταστήσῃ.

— Βλέπω, μητέρα μου, είπεν, ὅτι εἰς ὅλον αὐτὸ τὸ ζήτημα, ἐμὲ μὲ μετρᾶτε διὰ τίποτε!

Ἡ κυρία Βρίς χειρότερον αὐτὸν μετὰ κκεντρεχίας σχεδόν.

— Τόσον τὸ χειρότερον διὰ σέ, υἱέ μου, εἶπεν. Εἶναι δυστύχημα ὅτι ἔχασες τὴν γυναικὴ σου, ἀφοῦ ὅμως δὲν τὴν ἠγάπας ἢ ἀπώλεια αὐτῆς πρέπει νὰ σοὶ φαίνεται ὀλιγώτερον ἐπαισητή...

— Νὰ σὰς εἰπῶ μητέρα μου! ἀνέκραξεν ὁ Ριχάρδος ψυχρανθεῖς ἐν τοῖς λεπτοτέροις αὐτοῦ αἰσθήμασιν.

— Εἶσαι ἐλεύθερος νὰ νυμφευθῆς καὶ δευτέραν γυναῖκα, ἀφοῦ ἐκείνη συγκατατίθεται νὰ σὲ συζευχθῇ, ὡς λέγεις τουλάχιστον. Μάθε ὅμως ὅτι καμμίαν δὲν θὰ ἔχει νὰ λάβῃ φροντίδα διὰ τὰ δύο τέκνα σου. Ἐὰν ἐσέβεις τὴν χρεῖαν σου, ἡ κυρία Ρουβεραι καὶ ἐγώ, θὰ ἠδυνάμεθα, νὰ κάμωμεν τὴν θυσίαν νὰ σοὶ τὰ παραδώσωμεν κατῴπιον, ἀλλὰ νυμφευμένος ὢν δὲν δύνασαι νὰ ἔχῃς οὔτε σκιὰν κἄν ἀφορηῆς νὰ μᾶς τὰ ζητήσης.

— Σὰς παρκαλῶ, μητέρα μου, σκεφθῆτε ὀλίγον... ἤρξατο λέγων ὁ Ριχάρδος, ὅστις εἶχε συγκατάθεσιν ἑαυτὸν καὶ ἡτοιμάζετο νὰ παλαίσῃ ἀκόμη, ἀλλ' ἐκείνη δὲν ἀρῆκεν αὐτῷ καιρὸν νὰ τελειώσῃ τὴν φράσιν.

— Ἐὰν ἀγαπᾷς τὰ παιδιὰ, ἐξηκολούθησεν, ἡ δευτέρα σύζυγός σου θὰ σοὶ δώσῃ καὶ ἔσο βέβαιος ὅτι ἐκείνα δὲν θὰ σοὶ τὰ διεκδικήσωμεν ποτέ. Ἡ νύμφη μου Μαγδαληνή, ἦτο τῆς ἐκλογῆς μου, τὴν ἠγάπων δὲ τόσον τρυφερῶς ὥσάν νὰ τὴν ἐγέννησα ἐγώ, κατὰ συνέπειαν τὰ παιδιὰ τῆς εἶναι δις ἰδικὰ μου παιδιὰ, νὰ σὲ εἰπῶ δὲ καὶ τὴν καθαρὰν ἀλήθειαν; Ἐπειδὴ ὀλίγας ὑπὲρ αὐτῶν καταβάλλεις φροντίδας, εἶναι μᾶλλον ἰδικὰ μου, ἢ ἰδικὰ σου! Ἐρώτησε τὴν κυρίαν Ρουβεραι ἐὰν θέλῃ νὰ σοὶ δώσῃ τὴν κόρην σου, ὡς πρὸς ἐμέ, ὅμως σὲ βεβαιῶ ὅτι οὐδέποτε ὁ Ἐδμόνδος θὰ κατοικήσῃ ὑπὸ τὴν στέγην τῆς οἰκίας εἰς ἣν εἰσῆλθε μητρικῶς.

Ἄλλο ὁ Ριχάρδος ἔκαμε βαθεῖαν ὑπόκλισιν πρὸ τῆς μητρός του, ἣτις, τελειώσασα τὴν φράσιν αὐτῆς, ἔστη ἀποτόμως, ἀναρριγησασα ἐκ τοῦ ἐκτάκτου ἤχου τῆς λέξεως, ἣν ἐπέφερε τελευταίαν.

— Αὐτὸ τίθησι τέρας εἰς τὴν συνδιάλεξίν μας, μητέρα μου. Δὲν μοὶ μένει πλέον παρὰ νὰ σὰς ἐγκαταλείψω.

— Καὶ ποῦ πηγαίνεις; ἠρώτησεν ἡ κυρία Βρίς, ριπτομένη αὐτομάτως μετὰ αὐτοῦ καὶ τῆς θύρας.

— Εἰς τῆς κυρίας Ρουβεραι, νὰ τῇ ἀναγγείλω τοὺς γάμους μου, ὅπως ἔπραξα καὶ εἰς σὰς.

Ἡ κυρία Βρίς ἔσφιγγεν ἰσχυρῶς τὰς χεῖρας ἑαυτῆς καὶ ἠθέλησε νὰ ὁμιλήσῃ, τὰ χεῖλη ὅμως αὐτῆς οὐδεμίαν ἠδυνήθησαν ν' ἀρθρώσωσι λέξιν.

— Ὑγίαινε, μητέρα μου, ἐπανέλαβεν ὁ Ριχάρδος, ὠχρότατος καὶ ἀποστρέφων τοὺς ὀφθαλμούς. Νομίζω ὅτι δὲν θὰ θελήσητε νὰ παραστήτε εἰς τοὺς γάμους μου...

Ἡ κυρία Βρίς ἤρπασεν αὐτοῦ τὰς χεῖρας καὶ ἔσυρε πρὸς ἀνάκλιτρον ἐφ' οὗ κατέπεσεν. Ἐκεῖνος ἔμεινεν ὀρθὸς μολοντί διὰ χειρονομίας ἢ μῆτηρ του προσεκάλεσεν αὐτὸν νὰ καθήσῃ παρ' αὐτήν. Οὕτως ἰσχύμενος δὲν ἀπέσυρε τὰς χεῖράς του, ἀλλὰ συνάμα διετέλει ψυχρότατος.

— Τὴν ἀγαπᾷς λοιπὸν πολὺ αὐτὴν τὴν νεάνιδα; ἠρώτησεν ἀτενίζουσα πρὸς αὐτὸν σχεδὸν παρκαλητικῶ τῷ βλέμματι.

— Τὴν ἀγαπῶ, ἀπήντησεν ὁ Ριχάρδος ἡσύχως, προσβλέπων τὴν μητέρα αὐτοῦ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Τὴν ἀγαπῶ καὶ τὴν σέβομαι διότι εἶναι καλὴ, μεγαλόφρων καὶ γενναίοφρων. Ἄ! μητέρα μου, ἐὰν ἤξεύρατε ὅποια εἶναι καὶ τί ἀξίζει, σεῖς πρώτη θὰ τὴν ἐλατρεύετε!

Ἡ κ. Βρίς ἀφῆκε τὰς χεῖρας τοῦ υἱοῦ αὐτῆς.

— Ἴδου ποιοὶ εἶναι οἱ ἄνδρες! εἶπε μετὰ πικρίας, πάντες καὶ πάντοτε οἱ ἴδιοι. ἅμα ἰδοῦν ἐν ὥραϊον πρόσωπον λησμονοῦν ἀμέσως τὰ πάντα.

— Μητέρα μου, εἶπεν ὁ Ριχάρδος, δούς θωπευτικὸν τῇ φωνῇ ἤχον, ὅμοιον τῷ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πᾶσαι αἱ γυναῖκες καὶ πάντοτε

εἶναι αἱ ἴδιαι. Ἄγονται καὶ φέρονται ὑπὸ τῆς προλήψεως καὶ δὲν θέλουν νὰ ἰδοῦν, ἔτι καὶ ἐὰν τις βίβη κρατῆ ἀνοικτοὺς τοὺς ὀφθαλμούς αὐτῶν.

Ἡ κυρία Βρίς ἐξέβαλε στοναχὴν καὶ διετέλεσεν ἐπὶ τινὰ καιρὸν σιωπᾶ.

— Ἐπὶ τέλους, εἶπε, θέλεις νὰ νυμφευθῆς τὴν δεσποινίδα Μοντωβραι. Βεβαίως ἡ ἀρνησίς μου θὰ ἐθεωρεῖτο ὑπὸ τοῦ κόσμου ὡς ἀνοησία, ἐπομένως πρέπει νὰ σοὶ δώσω τὴν συγκατάθεσίν μου.

Ἄλλο ὁ Ριχάρδος ἠθέλησε νὰ τὴν διακόψῃ, ἐκείνη ὅμως ἐξηκολούθησεν ἐμποδίζουσα αὐτόν.

— Μὴ θέλῃς νὰ μ' ἐκφράσῃς τὰς εὐχαριστίας σου, εἶπε μετὰ ζωηρότητος. Σοὶ δίδω τὴν συγκατάθεσίν μου διότι ἡ οἰκογένεια Μοντωβραι εἶναι ἐντιμωτάτη καὶ, τῇ ἀληθείᾳ, εἶμαι ἠναγκασμένη νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἡμεῖς μᾶλλον ὀφείλομεν νὰ κολακευώμεθα ἐπὶ τῷ γάμῳ τούτῳ. Ἐπίσης θὰ παραστῶ κατὰ τὴν τελειότητα τῶν γάμων, καὶ μετὰ τῆς νέας γυναικός σου θὰ διατηρήσω τὰς σχέσεις τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ συμπεριφορὰ. Μάθε ὅμως καλῶς ὅτι οὐδέποτε θὰ παραλάβῃ τὸν Ἐδμόνδον, διότι δὲν θὰ δυνηθῇ, ὡς πρὸς αὐτόν, ν' ἀναπληρώσῃ τὴν μητέρα τὴν ὁποίαν ἔχασεν. Εἶπε εἰς αὐτήν, προκαταβολικῶς, διὰ νὰ τὸ μᾶθη καλῶς, ὅτι πᾶσα παρὰκλήσις, πᾶν διὰβημα, θὰ ἦτο ἀνωφελὲς καὶ θὰ ἐχρησίμευε μόνον εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ τὰς μεταξὺ ἡμῶν σχέσεις τεταμένας καὶ δυσχερεῖς. Μὲ γνωρίζεις καλῶς, ἐπίσης ἤξεύρεις ὅτι δὲν λέγω ποτὲ λόγια τοῦ ἄερος. Ὡστε πρᾶξον ἀναλόγως.

Ἐκεῖνος παρετήρει τὴν μητέρα του διὰ βλέμματος προδιδόντος ὑστεροβουλίας, τοῦτο δὲ ἐνόησεν ἐκείνη.

— Ναί, ἤξεύρω ὅτι ὁ νόμος εἶναι ὑπὲρ σοῦ, δύνασαι νὰ μὲ ἐναγάγῃς εἰς τὸ δικαστήριον διὰ νὰ σοὶ παραδώσω τὸν υἱόν σου. Πρᾶξον αὐτό, ἐὰν θέλῃς... Τότε ὅμως οὐδέποτε θὰ ἐπανιδώμεν ἀλλήλους.

— Ὡ! μητέρα μου! ἀνέκραξε, πληγείς μέχρι τῶν μυχιατικῶν τῆς καρδίας του, σήμερον εἰσθε πολὺ σκληρὰ!

— Ὑποφέρω, ἀπήντησεν ἀπλῶς. Ἐλα, φίλησέ με, καὶ ἀφοῦ θέλῃς νὰ νυμφευθῆς πάλιν, σοὶ εὐχομαι εὐτυχίαν μετὰ τῆς νέας συζύγου σου.

Ἰστατο ἐκεῖνος ἄφωνος καὶ ἀκίνητος λίαν καταβεβλημένος. Ἡ μῆτηρ του ἔλαβεν αὐθις τὴν χεῖρά του θωπευτικῶς.

— Τί νὰ σὲ 'πῶ, Ριχάρδε, εἶπεν. Ὅταν ἔμεινα χήρα, ἐὰν κανεὶς μὲ ὠμίλει περὶ νέου συζύγου νομίζω ὅτι θὰ τὸν ἐρράπιζον...

— Καὶ ἐὰν κανεὶς σὰς ἔπερνε τὸν υἱόν σας, θὰ τὸν ἐφρονεύετε, διέκοψεν εἰπὼν ὁ Ριχάρδος.

— Βεβαίωτατα, ἀνέκραξεν ἐν ἐξάψει. Ἄλλ' ἐγὼ εἶμαι μῆτηρ καὶ ἡ μῆτηρ εἶναι ὅλως διαφορετικὸν πρᾶγμα ἀπὸ τὸν πατέρα.

Ἐκεῖνος ἐμειδίασε.

— ... Καὶ μία κόμμη εἶναι δύο φορὰς μῆτηρ, ἐξηκολούθησεν ἐλαφρῶς μειδιῶσα. Ἐλα λοιπὸν, φίλησέ με!

Ἐκλινεν ἐκεῖνος τὸ κομψὸν καὶ ὑψηλὸν αὐτοῦ ἀνάστημα καὶ ἠσπάσατο κατὰ τὸ μέτωπον τὴν μητέρα, ἣτις περιβαλοῦσα τὸν τράχηλον αὐτοῦ διὰ τῶν βραχιόνων καὶ μόλις συγκατοῦσα τὰ δάκρυα αὐτῆς,

— Ἄ! υἱέ μου! εἶπε, περισφίγγουσα αὐτόν, μοὶ ἐπροξένησες πολλὴν λύπην, πολὺ ἐθλίβην!...

Καὶ τὰ δάκρυα αὐτῆς ἤρξαντο νὰ ρέωσιν. Ὁ Ριχάρδος ἔλαβεν αὐτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας του, συγκινηθεὶς ἐξ αἰσθήματος λύπης καὶ ἀγάπης πρὸς τὴν μητέρα.

(Ἀκολουθεῖ).

Ο ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

ΧΡΥΣΟΣΘΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΝΕΟΛΟΓΟΥ.